

Information till partier inför valen 2022

Ni får det här brevet då ert parti har en registrerad partibeteckning och/eller har anmält ert deltagande i valen 2022. Brevet publiceras även på www.val.se, där ni även kan hitta utförligare information hela vägen fram till valen.

1 Sista dag framflyttad till 22 april

Valmyndigheten har haft tekniska problem som gjort att det varit svårt att arbeta i IT-stödet Valid. Vi har därför beslutat att flytta fram sista dag för att beställa valsedlar för garanterad leverans senast 45 dagar före valdagen till den **22 april 2022**. Partier som har registrerad partibeteckning som vill ha låsta listor i ett valområde måste **anmäla** sina kandidater, och även detta sista datum är framflyttat till den **22 april 2022**.

Vi vill dock be er att inte skjuta upp beställningar till sista datumet. Om ni har partiets listor färdiga redan nu ber vi er att skicka in era beställningar till länsstyrelsen så snart ni kan. Då ökar sannolikheten att tryckerierna hinner med att trycka och leverera den stora mängd valsedlar som beställs enligt plan. Stort tack på förhand!

Inför att beställningarna ska läggas in i Valid kan partierna förbereda sig genom att lägga in kandidatlistorna i excel, se hur det beskrivs på [val.se: https://www.val.se/for-partier/bestalla-valsedlar/bestallning-och-kostnad.html#h-Bestallavalsedlarvianatet](https://www.val.se/for-partier/bestalla-valsedlar/bestallning-och-kostnad.html#h-Bestallavalsedlarvianatet)

1.1 Anmäl deltagande i val

För att ett parti ska kunna beställa namnvalsedlar måste det ha anmält sitt deltagande i valen 2022 innan det går att göra en beställning av namnvalsedlar. Att anmäla deltagande i val kan partiet antingen göra genom att lämna in en uttrycklig anmälan om deltagande i val via blankett. Om partiet har en registrerad partibeteckning kan anmälan ske genom att partiet anmäler sina kandidater – detta sker i samband med att valsedlar beställs. Ett parti som har mandat i en beslutande församling behöver inte aktivt anmäla sitt deltagande i det valet, utan anses anmält som deltagande i valet till den beslutande församling där partiet är representerat. Därutöver är partier som har mandat i riksdagen sen 2018 automatiskt anmälda till alla val 2022. Sista dag att anmäla deltagande i valen 2022 är **den 12 augusti 2022**.

1.2 Beställning

Först efter att partiet har anmält sitt deltagande i valen 2022 kan namnvalsedlar beställas. Beställningar av valsedlar och anmälan av kandidater görs till länsstyrelsen. Partiet kan själv registrera beställning och anmälan i valdatasystemet Valid. Inloggningsuppgifter, behörigheter och hantering av partiernas beställningar administreras av länsstyrelsen i respektive län. Det går även att beställa namnvalsedlar manuellt via blankett. Mer information om hur beställningen går till finns på <https://www.val.se/for-partier/bestalla-valsedlar/bestalla-valsedlar.html>.

1.3 Vad händer efter den 22 april?

Valsedlar med kandidater listade kan beställas **även efter den 22 april 2022**, men då garanteras inte leverans senast 45 dagar före valdagen (dvs. den 28 juli 2022). Och efter den 22 april kan inte partier med registrerad partibeteckning **anmälda** kandidater, dvs ha låsta listor. Vill partiet beställa valsedlar under eller efter sommaren behöver partiet ta kontakt med länsstyrelsen som får ha en dialog med tryckerierna om tryck och leverans är möjligt att hinna med. Sista dag att anmäla deltagande i valen 2022 är **den 12 augusti 2022**.

1.4 Förklaringar ska vara inlämnade senast 22 april

De partier som beställer valsedlar med **anmälda** kandidater ska även lämna in förklaringar för kandidaterna till länsstyrelsen. Sista dag att lämna in kandidatförklaringar till länsstyrelsen är framflyttat till **den 22 april 2022**.

Om förklaringarna finns insamlade redan nu vill vi uppmuntra er att skicka in dem till länsstyrelsen så snart ni kan.

2 Valmyndighetens ställningstaganden

För att stärka sin roll som nav och motor inom valadministrationen arbetar Valmyndigheten med olika vägledande ställningstaganden som ska skapa förutsättningar för en tydligare och mer likartad hantering av frågor inom valadministrationen. Dessa riktar sig främst till valadministrationen, men vissa ställningstaganden kan vara av direkt eller indirekt intresse för t.ex. partier. Samtliga beslutade ställningstaganden av Valmyndigheten läggs till löpande efter att de är beslutade om och finns tillgängliga i sin helhet på <https://valcentralen.val.se/vagledandestallningstaganden.4.29e9cb2617d171257e6423.html>.

Valmyndigheten har i februari beslutat om följande vägledande ställningstaganden.

2.1 Återkallelse och upphävande av beslut

Valmyndigheten bedömer att det bör vara möjligt att återkalla en anmälan eller begäran fram till beslut i ärendet och att det även därefter bör vara möjligt att ändra ett beslut på det sätt som parten önskar så länge det aktuella ärendet inte överklagats. En återkallelse som sker under tiden fram till att ett beslut har fattats i frågan ska leda till en avskrivning av ärendet. Ett beslut om ändring innebär att myndigheten ska upphäva det ursprungliga beslutet i den del återkallelsen avser.

Valmyndigheten bedömer att återkallelse eller begäran om ändring kan ske av ett parti i fråga om ärende om anmälan om partiets deltagande i val, anmälan av kandidater och begäran om utläggning av valsedlar samt av en kandidat ifråga om samtycke eller förklaring om samtycke till kandidatur.

Det föreligger enligt Valmyndigheten dock skäl mot att genomföra sådana ändringar

- ifråga om beslut om partiets deltagande i val och partiets begäran om utläggning av valsedlar efter det att röstningen i ett val startar (för allmänna ordinarie val 45 dagar före valdagen),

- ifråga om beslut om partiets anmälan av kandidater efter den tidpunkten då ett samtycke senast kan lämnas in inför val (fredagen före valdagen), och
- ifråga om beslut rörande kandidaters förklaringar och samtycken efter den tidpunkten då ett samtycke senast kan lämnas inför val (fredagen före valdagen).

Hela ställningstagandet *Ställningstagande om återkallelse och upphävande av beslut* finns på <https://valcentralen.val.se/vagledandestallningstaganden.4.29e9cb2617d171257e6423.html>.

2.2 Valsedlar – Vilka uppgifter får förekomma på namnvalsedeln?

Det finns inga formella krav på att kandidera under det namn som framgår av folkbokföringen. Kravet är att kandidaten ska identifieras så att det framgår vem som avses. Det förekommer att kandidater kandiderar under annat namn än vad som framgår av folkbokföringen. I normalfallet är det smeknamn eller förkortningar såsom Bosse eller Anki. Ifråga om valsedlar ansvarar partierna för de namn som trycks.

En namnvalsedel får, utöver varje kandidats namn, förses med uppgift om kandidatens ålder, yrke eller titel, adress och partitillhörighet eller liknande uppgift. Uppgifterna får omfatta högst två rader per kandidat.

Väljaren ska kunna särskilja individerna på en valsedel från varandra genom de upplysningar som finns om kandidaterna på valsedeln om t.ex. yrkesbakgrund, hemort, ålder eller partitillhörighet, t.ex. i samband med valsamverkan. Det får inte förekomma argumenterande text eller uppenbart irrelevanta uppgifter på valsedeln. Det är dock tillåtet att lägga information på valsedeln om de frågor och intresseområden som kandidaterna på en lista är engagerade i.

Hela ställningstagandet *Ställningstagande om valsedlar och valsedelsbeställning* finns på <https://valcentralen.val.se/vagledandestallningstaganden.4.29e9cb2617d171257e6423.html>.

3 Behöriga beställare

Alla partier som anmält deltagande i val får beställa namnvalsedlar. Partiet behöver inte ha registrerat sin partibeteckning hos Valmyndigheten. För partier som inte har registrerad partibeteckning och inte heller har mandat i en kommun- eller regionfullmäktige ställs inga krav på vem som får beställa valsedlar för partiet. För att kunna beställa namnvalsedlar för partier med registrerad partibeteckning måste du vara så kallad behörig beställare. Det är också bara den behörige beställaren som kan godkänna valsedelskorrektur. Samma krav gäller för partier som är representerade i region- eller kommunfullmäktige utan att ha registrerad partibeteckning.

Blanketter för anmälan av behörig beställare finns på <https://www.val.se/for-partier/bestalla-valsedlar/bestallning-och-kostnad.html>.

Valmyndigheten rekommenderar att de partier som inte är tvungna att anmäla behörig beställare ändå använder blanketten och anmäler vem som är behörig beställare.

4 Fri kvot

Ett parti som vid valet får eller som fick minst en procent av rösterna i något av de två senaste riksdagsvalen eller som är eller vid valet blir representerat i aktuell kommun- eller regionfullmäktige får gratis namnvalsedlar tryckta motsvarande tre gånger antalet röstberättigade i valområdet – den så kallade fria kvoten.

Den fria kvoten gör ingen skillnad på färgtryck eller svart tryck. Färgen på trycket styrs av färgen på partiets registrerade partibeteckning. Om partiet inte har en registrerad partibeteckning gäller den partibeteckning som är anmäld till val. Det är viktigt att partierna håller koll på att den fria kvoten namnvalsedlar inte överskrids.

På val.se (<https://www.val.se/for-partier/bestalla-valsedlar/bestallning-och-kostnad.html>) finns en sammanställning av vilka partier som har rätt till fri kvot namnvalsedlar i de olika valen 2022. I sammanställningen ingår även antalsuppgifter för den fria kvoten som baseras på statistiken över röstberättigade från 1 mars 2022. Vid beställningar av valsedlar i Valid visas den aktuella fria kvoten för det val som partiet beställer valsedlar till.

5 Viktiga datum!

Datum	Händelse
22 april 2022	<ul style="list-style-type: none">Sista dag att beställa namnvalsedlar för leveransgaranti 45 dagar före valSista dag för partier med registrerad partibeteckning att anmäla kandidater och lämna in kandidatförklaringar
12 augusti 2022	Sista dag för partier att anmäla sitt deltagande i valen 2022
24 augusti 2022	Förtidsröstningen startar
9 september 2022	Sista dag för kandidater att lämna in samtycke. Gäller de kandidater som inte är anmälda av ett parti, dvs kandidater som inte står på låsta listor.
11 september 2022	Valdag!

På <https://www.val.se/for-partier/valkalender-for-partier/valkalender-for-2022-ars-val-till-riksdag-region--och-kommunfullmaktige.html> kan ni läsa en utökad kalender inför valen 2022. På Valmyndighetens hemsida finner ni mer information inför valen 2022.

Vänliga hälsningar,

Valmyndigheten